

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 29.9.2006
COM(2006) 558 konč.

POROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

**o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode
in proizvode iz ribogojstva**

{SEC(2006) 1218}

1. UVOD

Člen 41 Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000¹ določa, da Komisija do 31. decembra 2005 predloži Svetu in Parlamentu poročilo o izvajanju te uredbe. To poročilo temelji na oceni izvajanja skupne ureditve trgov (v nadaljevanju „SUT“). Službe Komisije so organizirale posvetovanja s pomočjo vprašalnikov ter prejele odgovore od 22 držav članic in treh interesnih skupin.

V skladu s členom 32 Pogodbe se ribiški proizvodi prištevajo med „kmetijske proizvode“ in zato zanje veljajo načela skupne kmetijske politike. Svet ministrov je sprejel prvo ureditev trga za ribiške proizvode z Uredbo (EGS) št. 2142/70².

SUT je bila prva komponenta skupne ribiške politike (v nadaljevanju „SRP“). Od takrat predstavlja enega izmed stebrov SRP. Tako kot za ureditve kmetijskih trgov, je njena pravna podlaga člen 37 Pogodbe. SUT je bila zasnovana z namenom doseganja ciljev iz člena 33 Pogodbe v ribiškem sektorju, še zlasti z namenom zagotavljanja stabilnosti trga in primernega dohodka za proizvajalce.

Veljavna SUT, ki je določena z Uredbo 104/2000, se je odmaknila od sistema, ki je bil namenjen samo intervenciji, ter daje sedaj večji poudarek podpornim ribiškim in tržnim dejavnostim, ki ohranjajo trajnostni razvoj. SUT se izvaja na podlagi izvajanja 23 Uredb (glej Prilogo 1). Akt o pristopu iz leta 2003 je prvič vključil papaline in delfine ter dodal nove tržne velikosti za baltiškega sleda.

2. TRŽNI STANDARDI

Skupni tržni standardi so bistveni za pravilno delovanje notranjega trga in intervencijskih mehanizmov. Nazadnje so bili spremenjeni z Uredbo Komisije (ES) št. 790/2005³ z namenom vključitve sleda.

Standardi so prispevali k povečanju kakovosti proizvodov. Člen 6(1) Uredbe Sveta (ES) št. 2406/96⁴ izključuje proizvode kategorije svežosti B iz finančnih nadomestil pri umiku s trga. Delovni dokument osebja Komisije o izvajanju tega člena⁵ je potrdil, da je bilo izboljšanje kakovosti proizvoda povezano z upadom iztovarjanja proizvodov kategorije B.

Standardi se uporabljajo pri prvi prodaji ribiških proizvodov, ki jo nadzirajo države članice, v katerih vladajo različne razmere. Prva prodaja se organizira s pomočjo obveznih avkcij v osmih državah članicah in z neposredno prodajo kupcem v 12 državah članicah. V dveh državah članicah obstajajo neobvezne avkcije in mešani sistem, ki vključuje avkcije in neposredno prodajo v šestih državah članicah. Čeprav

---

¹ UL L 17, 21.1.2000, str. 22. Uredba, kot je bila spremenjena z Aktom o pristopu.

² UL L 236, 27.10.1970, str. 5.

³ UL L 132, 26.5.2005, str. 15.

⁴ UL L 334, 23.12.1996, str. 1. Uredba, kot je bila nazadnje spremenjena z uredbo Komisije (ES) št. 790/2005 (UL L 132, 26.5.2005, str. 15).

⁵ SEC(2001) 1764, 7.11.2001.

avkcije olajšujejo dejavnosti nadzora in sledljivosti, je za ribe, ki so namenjene predelavi, in proizvode iz ribogojstva morda primernejša neposredna prodaja.

Razvrščanje po svežosti je dokaj enostavno, preprosto za uporabo in prilagojeno večjim skupinam vrst. Nekatere evropske elektronske ribiške avkcije uporabljajo metodo indeksa kakovosti (QIM), natančnejši sistem za razvrščanje posameznih vrst. QIM je primerna za avkcije, ki ponujajo omejeno število vrst. Vendar je ta metoda bolj zapletena in se zato težje uporablja pri razvrščanju več proizvodov.

Tržne velikosti so na splošno izražene s težo. Vzporedno s tem Uredba Sveta (ES) št. 850/98⁶ določa najmanjšo biološke dolžine. Čeprav tržne velikosti niso namenjene zaščiti ribolovnih virov, ne smejo biti v nasprotju z ohranitvenimi ukrepi. Uporaba tržnih in bioloških velikosti ni vedno enostavna. Pri določenih vrstah lahko določena dolžina ustreza različnim težam. Do tega lahko pride zaradi sezonskih odstopanj v teži. Pri vrstah, ki dosegajo tržno in biološko velikost, lahko pride do neizpolnjevanja ene od velikosti. Poleg tega tržne in biološke velikosti ne veljajo za iste vrste.

Službe Komisije so izvedle 15 inšpekcijskih misij v državah članicah v letih 2004 in 2005, da bi ovrednotile skladnost s tržnimi standardi. Upoštevanje tržnih standardov je zelo različno v državah članicah. Izvajanje je odvisno predvsem od obsega raztovarjanj: pri obalnem ribištvu z zmanjšanimi količinami se ribe običajno razvrščajo po tradicionalnih postopkih. Izvajanje standardov se izboljšuje, kjer organizacije proizvajalcev (OP) sodelujejo pri pregledih, ki se na enotnih točkah izvajajo v obliki avkcij. Pri nadaljnjem izboljševanju veljavnih ohranitvenih ukrepov bi bilo treba ponovno preučiti razmerje med tržnimi standardi in najmanjšimi biološkimi velikostmi.

16 držav članic je poročalo o nadzoru skladnosti s tržnimi standardi. Štiri nove države članice so na svojem ozemlju že izvedle preglede. Kršitve so bile odkrite v devetih državah članicah.

Kar zadeva proizvode iz tretjih držav, so določene države članice poročale o težavah pri izvajanju standardov med carinskim pregledom. Poleg tega so nekatere države članice odkrile večje količine uvoženih zamrznjenih rib, katerih velikost je bila manjša od najmanjših tržnih velikosti. Razlog je v tem, da standardi ne veljajo za proizvode v zamrznjenem stanju.

V zvezi s konzerviranimi sardinami je 23. oktobra 2002 Organ STO za poravnavo sporov v primeru *Peru proti Evropskim skupnostim* (WT/DS231) razsodil v prid Peruju. Skupnost je bila obvezana, da uskladi Uredbo Sveta (EGS) št. 2136/89⁷ s Sporazumom o tehničnih ovirah v trgovini STO in standardom *Codex Alimentarius* STAN94. Uredba Komisije (ES) št. 1181/2003⁸ je uvedla nove tržne opise za 20 vrst sardin in ohranila ime „sardine“ za vrsto *Sardina pilchardus*. Do sedaj so v centralnih in severnih državah članicah odkrili samo nekaj primerov konzerviranih sledov, ki so bili pod oznako „sardine“ in niso bili pravilno etiketirani.

---

⁶ UL L 125, 27.4.1998, str. 1. Uredba, kot je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1568/2005 (UL L 252, 28.9.2005, str. 2).

⁷ UL L 212, 22.7.89, str. 79. Uredba, kot je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1181/2003 (UL L 165, 3.7.2003, str. 17).

⁸ UL L 165, 3.7.2003, str. 17.

3. INFORMIRANJE POTROŠNIKOV

Uredba Komisije (ES) št. 2065/2001⁹ je na splošno izboljšala potrošnikovo zavedanje o ribiških proizvodih, čeprav so med državami članicami razlike. Najpomembnejši področji zanimanja v nekaterih državah članicah sta poreklo ribe in način proizvodnje. V drugih državah članicah potrošnike bolj zanimajo drugi vidiki, kot so kakovost, cena in ali je bila riba ujeta na način, ki zagotavlja trajnostni razvoj.

Število vrst, ki so bile vključene v nacionalne sezname trgovskih oznak, se zelo razlikuje med državami članicami. Do sedaj oznake niso imele negativnega vpliva na obtok ribiških proizvodov po vsej Skupnosti. Službe Komisije trenutno pripravljajo bazo podatkov, v kateri bodo zbrane vse nacionalne oznake.

Devet držav članic je spremenilo svoje sezname. Število sprememb se giblje med ena in dvanajst, število dodanih vrst pa med nekaj in 164. Nobena vrsta ni bila odstranjena s seznama. Osem držav članic je izdalo začasne oznake, ki so v večini primerov postale dokončne oznake.

V letih 2002 in 2003 je izvajanje Uredbe držav članic sprožilo številna vprašanja glede pravilnosti njihove razlage. Prehodni dogovori, ki jih je predvidela Uredba, niso bili časovno omejeni. Od leta 2004 pa v zvezi z izvajanjem Uredbe držav članic ni bilo nobenih posebnih pritožb.

13 držav članic je izvedlo preglede skladnosti sledljivosti, vključno s štirimi novimi državami članicami. Pri tem je osem držav članic odkrilo številne kršitve. Zahteve, ki običajno niso izpolnjene ali pa so napačno navedene, so področje ulova, še zlasti država izvora gojenih proizvodov, in način proizvodnje, pa tudi znanstveno ime za namene sledljivosti.

4. ORGANIZACIJE PROIZVAJALCEV

4.1. Priznanje organizacij proizvajalcev

V letu 2005 so bile priznane 203 organizacije proizvajalcev v 16 državah članicah¹⁰ (glej tudi Prilogo 2). Španija, Francija, Italija, Nemčija in Združeno kraljestvo predstavljajo 74 % skupnega števila. Treba je omeniti ustanovitev šestih organizacij proizvajalcev v novih državah članicah. Pet organizacij proizvajalcev ima člane iz drugih držav članic na Danskem (1), v Španiji (2) in na Nizozemskem (2). Nekatere organizacije proizvajalcev so prenehale s svojo dejavnostjo v Španiji (2), Franciji (1), na Portugalskem, Švedskem (1) in v Združenem kraljestvu (2). To se je zgodilo predvsem zaradi manjšega iztovarjanja, zmanjšanja članstva in pomanjkanja prihodkov.

86 % organizacij proizvajalcev deluje v ribolovnem sektorju. 28 organizacij proizvajalcev se ukvarja z ribogojstvom v sedmih državah članicah, od tega se jih 86 % nahaja v Španiji, Franciji in Italiji. Devet združenj nacionalnih organizacij

---

⁹ UL L 278, 23.10.2001, str. 6.

¹⁰ UL C 293, 25.11.2005, str. 15.

proizvajalcev je bilo ustanovljenih v treh državah članicah (štiri v Franciji, tri v Nemčiji in dve v Italiji).

Delovanje organizacij proizvajalcev je prispevalo k trajnostni uporabi virov in izboljšanju pogojev trženja. Vključevanje organizacij proizvajalcev v posredovanje in upravljanje ribištva se razlikuje med državami članicami. Kar zadeva članstvo, več kot 50 % ribičev pripada organizacijam proizvajalcev v 10 državah članicah. Stopnja članstva je v treh državah članicah med 12 % in 23 %. Pri proizvajalcih v ribogojstvu je odstotek v petih državah članicah večji od 75 % in v dveh državah članicah manjši od 10 %.

Osem držav članic je izvedlo preglede pogojev za priznanje. Tako sta dve državi članici umaknili priznanje 12 organizacij proizvajalcev. Tri države članice so poročale o pregledih dejavnosti organizacij proizvajalcev s člani iz drugih držav članic.

Leta 2003 je nizozemski organ za konkurenco (NMa) odkril težavo, povezano s konkurenco, v sektorju kozic v Severnem morju ter zaradi kršitve nizozemske in evropske zakonodaje o konkurenci naložil kazni osmim nizozemskim grosistom in osmim organizacijam proizvajalcev iz Nizozemske, Nemčije in Danske. NMa je ugotovila, da so zadevne stranke med seboj sklenile prepovedan dogovor. Ta primer kaže pomembnost odnosa med konkurenco in skupno ureditvijo trga. Organizacije proizvajalcev so izvzete iz pravil o konkurenci, če njihove dejavnosti ostajajo znotraj meja nalog, za katere so bile pooblašene v okviru skupne ureditve trga.

Da bi pospešili čezmejno sodelovanje med organizacijami proizvajalcev, je Uredba Komisije (ES) št. 1767/2004¹¹ uvedla priznanje združenj organizacij proizvajalcev iz različnih držav članic. Združenja imajo iste naloge in obveznosti kot organizacije proizvajalcev, z izjemo operativnih programov in širjenja pravil. Leta 2005 je bilo v Nemčiji priznано eno združenje organizacij proizvajalcev, ki je vključevalo dve nizozemski in šest nemških organizacij proizvajalcev.

Pomoč pri ustanovitvi organizacij proizvajalcev je dostopna v okviru Finančnega instrumenta za usmerjanje ribištva (glej Uredbo Sveta (ES) št. 2792/1999¹², Uredba FIUR). O nadaljnji tovrstni pomoči za obdobje 2007–2013 v okviru Evropskega sklada za ribištvo (ESR) dogovori še potekajo.

4.2. Širitev pravil

Štiri države članice so zahtevala širitev pravil organizacij proizvajalcev na proizvajalce nečlane. Dva zahtevka sta bila sprejeta v Belgiji, dva v Španiji, sedem v Franciji in ena v Italiji. Širitve so se nanašale na 12 vrst v Belgiji, tri v Španiji, tri v Franciji in eno v Italiji. Odstotek nečlanov, na katere je to vplivalo, se giblje med manj kot 10 % v Belgiji in 53 % v Franciji. Časovno obdobje je bilo od treh do 12 mesecev. Širitev ni bila odobrena za proizvode iz ribogojstva.

---

¹¹ UL L 315, 14.10.2004, str. 28.

¹² UL L 337, 30.12.1999, str. 10. Uredba, kot je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 485/2005 (OJ L 81, 30.3.2005, str. 1).

Ukrepi, ki so bili najpogostejše razširjeni, so bili omejitev ribolova ter prepoved iztovarjanja in prve prodaje. Upoštevanje nekaterih odtegnitvenih cen se je izvajalo v Belgiji in Italiji. Nečlani so bili odgovorni za plačila, ki so bila povezana s širitvijo pravil, samo v Belgiji. Na drugi strani pa kljub širitvi pravil o umiku s trga nobena država članica ni zagotovila nečlanom nadomestila za proizvode, ki jih niso mogli dati na trg.

4.3. Operativni programi

Operativni programi so prispevali k izboljšanju organizacije dejavnosti organizacij proizvajalcev in njihovih finančnih sredstev. Še vedno obstajajo dejavniki izven nadzora organizacij proizvajalcev, ki lahko vplivajo na njihovo proizvodnjo in tržne možnosti, tj. podnebna in biološka nihanja ter ohranitveni ukrepi.

Obstajajo navedbe, da organizacije proizvajalcev težko predvidijo svoje proizvodne in tržne dejavnosti. Vzrok je nepredvidljivost ribiških dejavnosti in težave, ki nastanejo pri usklajevanju ponudbe in povpraševanja na trgu. V prvem letu izvajanja programov so se nekatere organizacije proizvajalcev soočile s težavami z roki in cilji postopkov. Nekaterne države članice so imele težave pri zagotavljanju izvajanja programov in pri izvajanju dogovorov o plačilu.

10 držav članic je izvajalo nadzore operativnih programov. Programov niso uspeli pripraviti in izvajati v šestih državah, od tega v dveh državah članicah.

Operativni programi oskrbujejo organizacije proizvajalcev z instrumenti za napovedovanje ter jim s tem nalagajo večjo odgovornost pri upravljanju ribiških in tržnih dejavnosti. Nacionalnim organom dovoljujejo vpogled v ribiške dejavnosti organizacij proizvajalcev skozi vse leto. Razpoložljivi podatki kažejo, da operativni programi delujejo na zadovoljiv način. Organizacije proizvajalcev so zelo redko revidirale programe, kljub slabemu tržnemu položaju in povečanemu umiku nekaterih proizvodov med letoma 2001–2004. Da bi okrepili svojo vlogo na tržiščih, se morajo programi bolj osredotočiti na ukrepe, s katerimi bodo razporedili ponudbo čez vse ribolovno leto, ter na vzpostavitev povezav med proizvajalci in nadaljnjimi stopnjami tržne verige.

Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad (EKUJS) zagotavlja pomoč pri pripravi operativnih programov. Priloga 3 prikazuje razvoj teh stroškov. Pomoč je omejena na pet let za omogočanje postopnega prilagajanja organizacij proizvajalcev izpolnjevanju njihovih obvez. Samo ena država članica je uporabila dodatno pomoč, ki je predvidena v Uredbi FIUR.

4.4. Načrti za izboljšanje kakovosti

Samo tri države članice so podelile posebno priznanje organizacijam proizvajalcev, ki so predložile načrte za izboljšanje kakovosti: dvema organizacijama proizvajalcev v Španiji (sektor ribogojstva), eni v Franciji in eni v Italiji (obe v ribiškem sektorju). V enem primeru je ena država članica umaknila priznanje, ker je zadevna organizacija proizvajalcev prenehala z delovanjem.

Obstaja finančna podpora za pripravo tovrstnih načrtov v okviru Uredbe FIUR. O nadaljnji pomoči v okviru Evropskega sklada za ribištvo za 2007–2013 dogovori še potekajo.

5. MEDSEKTORSKE ORGANIZACIJE

V letu 2005 so bile priznane samo štiri organizacije v treh državah članicah: dve v Španiji (ribolovni sektor in sektor ribogojstva), ena v Franciji (ribogojstvo) in ena v Italiji (ulov in ribogojstvo). Razlog za to nizko število še ni v celoti pojasnjen in je morda povezan s slabim sodelovanjem med različnimi podsektorji vrednostne verige. Širitev pravil za nečlane še ni bila izvedena.

6. CENE IN INTERVENCIJA

6.1. Cene

Priporočene cene naj bi odražale razmere na trgu za ustrezne vrste. Za stabilizacijsko vlogo na trgu morajo slediti tržnim trendom in ostajati pod tržnimi cenami s potrebno varnostno toleranco ob upoštevanju nihanja cen. Priloga 4 prikazuje razvoj tržnih in priporočenih cen med leti 2001–2004. V nekaterih državah članicah so za nekatere vrste med priporočenimi in tržnimi cenami velike razlike. Priporočene cene prispevajo tudi k preprečevanju prevelikih nihanj cen od enega ribolovnega leta do drugega.

Trg bele ribe je doživel občuten padec cen v letih 2002 in 2003. Zaradi stalnega upadanja ulova teh vrst v Skupnosti in vzpostavitve obnovitvenega načrta gre v tem primeru za paradoksen položaj. Možna razlaga je, da iztovarjanje v Skupnosti ne more zagotavljati rednih zalog ter primernih količin in velikosti predelovalni industriji.

Cene za številne pomembne tržne vrste niso sledile trendom proizvodnih stroškov v zadnjih letih. Za nekaj vrst bele ribe so povprečne cene prve prodaje med 2000 in prvo polovico 2005 stagnirale ali celo upadle (glej Prilogo 5).

Naraščajoči delež uvoza rib na trgu EU in razvoj ribogojstva se pogosto štejeta za vzrok stagnacije ali upada cen rib. Vendar pa za to ni nobenega dokaza. Prispevek k zmanjšanju prihodka ribičev je verjetno manj pomemben kot drugi dejavniki, kot sta koncentracija prodaje v velikih distribucijskih verigah ter večja konkurenca med ribami in ostalimi živilskimi proizvodi, kar povzroča velik pritisk na grosiste, da znižajo cene in stopnje dobička. To se odraža v celotni tržni verigi, vendar prizadene primarne proizvajalce.

6.2. Intervencija

SUT je znatno zmanjšala splošno raven intervencije. To se odraža v zmernih letnih izdatkih med devet milijonov in 12 milijonov EUR za obdobje 2001–2004. Te postavke so občutno nižje od 33 milijonov ECU, doseženih v devetdesetih (glej Prilogo 6). Priloge 7, 8, 9, 10 in 11 prikazujejo stroške različnih intervencijskih mehanizmov. Izdatke intervencije in operativnih programov zagotavlja EKAJRS. Kar zadeva novi finančni okvir za 2007–2013, bo Evropski kmetijski jamstveni sklad

(EKJS), predviden v Uredbi Sveta (ES) št. 1290/2005¹³, še naprej financiral odhodke v zvezi z ribiškimi proizvodi.

Sistem elektronskega prenosa podatkov med državami članicami in Komisijo FIDES II je v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 80/2001¹⁴ in Uredbo Komisije (ES) št. 2306/2002¹⁵ je začel v celoti delovati leta 2003. V začetku so imele nekatere članice težave z delovanjem sistema, vendar so se njihova poročila na splošno izboljšala v naslednjih letih.

Samo ena država članica je odkrila nepravilnosti pri intervencijskih mehanizmi, še zlasti pri umikih s trga. Komisija je izvedla revizijo intervencijskih odhodkov v treh državah članicah v letih 2003, 2004 in 2005. Upravljanje in nadzor intervencije sta bila na Irskem v letih 2002–2003 pomanjkljiva. Glavne napake so bile odkrite pri nezadostnem spremljanju organizacij proizvajalcev pri zagotavljanju izvajanja vsakega ukrepa, da bi se izognili intervenciji in nepravilnemu nadzoru destinacije rib, ki so bile umaknjene s trga. Prišlo je do primerov, ko so se ribiške dejavnosti izvajale samo zaradi dobička iz intervencije.

6.2.1. *Umiki s trga*

SUT je zmanjšala nadomestila za umik rib s trga. Umiki so namenjeni občasni preveliki proizvodnji, ki jo trg ne more absorbirati. V obdobju 2001–2004 so količine, ki so bile umaknjene s trga, predstavljale manj kot 2 % proizvodnje pelagičnih vrst in okoli 1 % proizvodnje bele ribe (glej Prilogo 12).

Umik vrst bele ribe se je skupaj z zmanjšano proizvodnjo Skupnosti občutno povečal v letih 2002 in 2003. V okviru zmanjševanja staleža lahko umik vrst, za katere veljajo ohranitveni ukrepi, postane vprašljiv, še zlasti, če je riba, ki je umaknjena s trga, namenjena uničenju.

Pregledi zahtevkov za plačilo so bili izvedeni v sedmih državah članicah. V treh državah članicah se podatki niso vedno ujemali s količinami, ki so bile dejansko umaknjene s trga.

6.2.2. *Predelava*

SUT je bistveno povečala pomoč za predelavo in skladiščenje proizvodov za njihovo ponovno uvajanje na trg. Predelava prispeva k zmanjšanju uničenja rib in povečanju dobička proizvodov.

Postopki za dodeljevanje pomoči so bolj zahtevni kot tisti, ki se nanašajo na umike s trga. Dodeljevanje predplačil je povezano s pomočjo, vendar ni vezano na vrednost uskladiščenega proizvoda. V določenih okoliščinah je za organizacije proizvajalcev bolj privlačna možnost stalnega umika ribe s trga kot pa predelava in skladiščenje proizvodov.

---

¹³ UL L 209, 11.8.2005, str. 1.

¹⁴ UL L 13, 17.1.2001, str. 3. Uredba, kot je bila nazadnje spremenjena z Aktom o pristopu leta 2003.

¹⁵ UL L 348, 21.12.2002, str. 94.

Pet držav članic je izvedlo preglede izpolnjevanja pogojev proizvodov. Primeri neizpolnjevanja so bili odkriti v dveh državah članicah.

6.2.3. *Neodvisni umiki in predelava*

Neodvisne intervencije so namenjene zagotavljanju večje stabilnosti regionalnih trgov. Ta mehanizem zagotavlja organizacijam proizvajalcev večjo neodvisnost, saj same določajo intervencijske cene. Širitev EU leta 2004 je na seznam proizvodov, ki izpolnjujejo pogoje, vključila sleda in delfina.

Pregledi zahtevkov za plačilo so bili izvedeni v šestih državah članicah. V dveh državah članicah se podatki niso vedno ujemali s količinami, ki so bile dejansko umaknjene s trga.

6.2.4. *Zasebno skladiščenje*

Zasebno skladiščenje se izvaja pri določenih proizvodih, ki so zamrznjeni na krovu plovil. Samo ena država članica je izvajala program zasebnega skladiščenja v letih 2002 in 2004. Ta država članica je izvajala preglede, da bi zagotovila upravičenost proizvodov in ugotovila, da nekateri proizvodi ne izpolnjujejo pogojev.

6.3. **Tun za predelavo**

Kompenzacijsko nadomestilo za tuna, ki se dostavlja industriji za konzerviranje, je edini intervencijski mehanizem, ki temelji na neposredni pomoči proizvajalcem. Uvedeno je bilo za nadomestila ribolovnemu sektorju za škodo, ki jo lahko utрпи zaradi avtonomne odstranitve tarifne zaščite proizvodov, ki so uvoženi za namene predelovalne industrije. SUT je znižala stopnjo, na kateri se aktivira mehanizem. Tako so se izdatki znatno znižali (glej Prilogo 11). Razvoj predelave rib v tropskem ribolovnem območju je morda prispeval k zmanjšanju potrebe po tem nadomestilu. Mehanizem se je začel uporabljati leta 2001 (glej Uredbo Komisije (ES) št. 2496/2001¹⁶), 2003 (glej Uredbo Komisije (ES) št. 110/2005¹⁷) in 2004 (glej uredbi Komisije (ES) št. 1342/2005¹⁸ in št. 1343/2005¹⁹). Do sedaj so nadomestilo uporabile tri države članice. Ena država članica je izvedla preglede o upravičenosti proizvodov in odkrila proizvode, ki pogojev niso izpolnjevali.

Cena proizvajalca Skupnosti naj bi odražala razmere na trgu in prispevala k preprečevanju prevelikega nihanja cen. Vendar trg tuna doživlja bistvena nihanja cen v obdobju štirih ali petih let.

28. januarja 2004 je Sodišče prve stopnje izreklo sodbo v primerih T-142/01 in T-283/01. Ta primera sta se nanašala na spremembe v članstvu v organizacijah proizvajalcev in na njihov vpliv na izračun nadomestila. Sodišče prve stopnje je potrdilo, da so končni upravičenci proizvajalci in ne organizacije proizvajalcev, ker je nadomestilo namenjeno zaščititi prihodka proizvajalcev Skupnosti.

---

¹⁶ UL L 337, 20.12.2001, str. 25.

¹⁷ UL L 21, 25.1.2005, str. 5.

¹⁸ UL L 212, 17.8.2005, str. 5.

¹⁹ UL L 212, 17.8.2005, str. 8.

7. TRGOVINA S TRETJIMI DRŽAVAMI

7.1. Ukrepi trgovinske politike

Uredba št. 104/2000 je uvedla, da so določeni proizvodi za predelavo oproščeni carinskih dajatev.. Večletne avtonomne tarifne kvote so bile odprte za obdobje 2001–2003 (glej Uredbo Sveta (ES) št. 2803/2000²⁰ in Uredbo Sveta (ES) št. 1771/2003²¹) in 2004–2006 (glej Uredbo Sveta (ES) št. 379/2004²²). Priloga 13 prikazuje razvoj proizvodov in obseg kvot, ki so bile v uporabi od leta 2001 do 2006. Uredba Sveta (ES) 2801/2000²³ je uvedlačasne opustitve za določene proizvode, ki niso na voljo v Skupnosti.

Industrija zahteva popolno liberalizacijo za ribiške proizvode, da bi povečala konkurenčnost in zagotovila dolgoročno načrtovanje dejavnosti. Proizvodi, ki so vključeni včasne opustitve, ne morejo zadostiti potrebam dobave za predelovanje. Poleg tega se kvote za določene proizvode porabijo že na začetku leta. Postopki za spreminjanje kvot v primeru nezadostne dobave so se izkazali za preveč zapletene in dolgotrajne. Vendar pa trenutna pogajanja STO o dostopu na trg niso v prid spreminjanju tarifne strukture Skupnosti v tem kritičnem času. Po zaključku pogajanj se zdijo kvote najboljša možna rešitev za izboljšanje dobavnih pogojev v industriji.

7.2. Referenčne cene in varnostni ukrepi

Referenčne cene so namenjene zagotavljanju zaščite pred uvozom po izjemno nizkih cenah. Delujejo kot kazalniki razvoja uvozne cene in kot opozorilni sistem.

Varnostni ukrepi se izvajajo pri hudih motnjah na trgu, ki jih povzročata uvoz ali izvoz. Od zaključka urugvajskega kroga so varnostni ukrepi urejeni z Uredbo Sveta (ES) št. 3285/94²⁴. V skladu s tem so bili z Uredbo Komisije (ES) št. 206/2005²⁵, ki je bila medtem razveljavljena z Uredbo Komisije (ES) št. 627/2005²⁶, sprejeti varnostni ukrepi za uvoz gojenega lososa.

8. SKLEPI

1. Politika zniževanja ravni intervencije se je izkazala za učinkovito. Stroški, ki izhajajo iz umikov s trga, so se znižali v skladu s cilji Uredbe št. 104/2000.
2. Opaziti je mogoče stalen premik od potratnih umikov k predelovalnim delovnim postopkom. Zatekanje k intervenciji se razlikuje med državami članicami.
3. Delovanje skupne ureditve trga je potrdilo pomembno vlogo organizacij proizvajalcev. Vzpostavitev operativnih programov kot orodja za usklajevanje

---

²⁰ UL L 331, 27.12.2000, str. 61.

²¹ UL L 258, 10.10.2003, str. 1.

²² UL L 64, 2.3.2004, str. 7.

²³ UL L 331, 27.12.2000, str. 1.

²⁴ UL L 349, 31.12.1994, str. 53. Uredba kot je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 2200/2004 (UL L 374, 22.12.2004, str. 1).

²⁵ UL L 33, 5.2.2005, str. 8.

²⁶ UL L 104, 23.4.2005, str. 4.

ponudbe in povpraševanja so dobro sprejele tako države članice kot tudi organizacije proizvajalcev.

4. Uvedba medpanožnih organizacij ni bila uspešna. To lahko odraža nezadovoljivo sodelovanje med različnimi akterji tržne verige.
5. Tržne cene niso sledile trendom pri proizvodnih stroških kljub vzpostavitvi ohranitvenih ukrepov in obnovitvenih načrtov za nekaj vrst. To povzroča še večje težave pri usklajevanju ciljev, določenih v členu 33 Pogodbe.
6. Trg Skupnosti je vedno bolj odvisen od uvoza iz tretjih držav, da lahko zadosti potrebam potrošnikov in predelovalne industrije.